

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Улсын Статистикийн
Агентлагын
Төв

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА 2018/07

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

7 сар
2018

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл.....	Error! Bookmark not defined.
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР	4
1. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	15
1.2 ЭРҮҮЛ МЭНД	16
1.3 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ	22
1.4 ГЭМТ ХЭРЭГ	25
1.5 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД.....	26
2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	27
2.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ	27
2.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ	29
2.3 ГАДААД ХУДАЛДАА	31
2.4 ҮНЭ	31
3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ	34
3.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ	34
3.2 АЖ ҮЙЛДВЭР.....	40
4. БУСАД.....	43

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:

ГХ- Гэмт хэрэг

Х.н-Хэмжих нэгж

ХАА- Хөдөө аж ахуй

АҮ - Аж үйлдвэр

ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл

СЭ - Сэлэнгэ

НХ – Нийгмийн халамж

ХЧТА-Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан

ЖА-Жирэмсний амралт

ҮОМШӨ-Үйлдэрийн осол мэргэжлээс шалгаалах өвчин

НӨАТ-Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

НДШ-Нийгмийн даатгалын шимтгэл

II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)

III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв

IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

... Мэдээлэл байхгүй

X Бүтцийн өөрчлөлт

0.0 Маш бага тоо

+, - Зөрүү

- Гүйцэтгэл байхгүй

* Дахин

"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Хүн амын тоо. Тодорхой хугацаанд, тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын тоог илэрхийлнэ. Хүн амын тоог бэлэн болон суурин хүн амаар тооцдог.

Амьд төрөлт: Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан, эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл, зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байгааг (хүй эсвэл эхэсийг салгасан эсэхийг харгалзахгүй) хамруулна.

Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

Чанаргүй зээл: Хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлийг хамруулна.

Нийгмийн даатгал: Иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжид заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм, эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын сан: Ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ. Нийгмийн даатгалын хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчид тооцно.

Тэтгэвэр: Даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, хөгжлийн бэрхшээлтэй болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл/-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж: Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд нийгмийн даатгалын сангаас даатгуулагчид нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

Хээлтэгч мал: Нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд: Халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2018 оны эхний 7 сарын байдлаар)

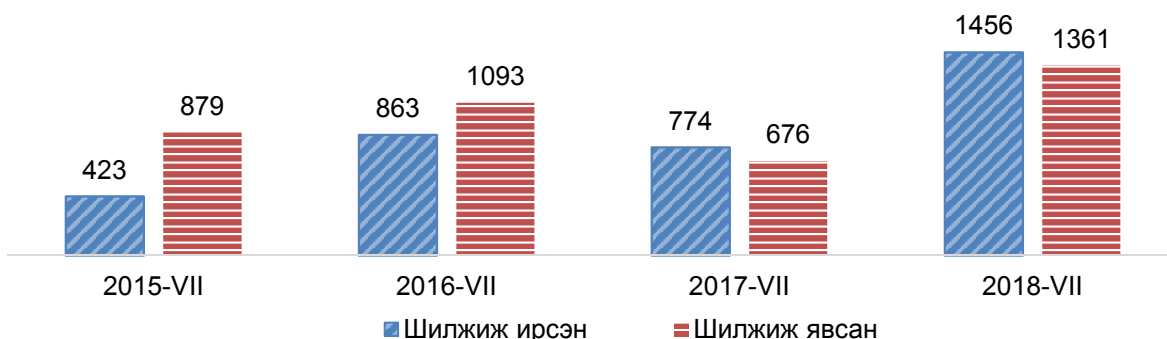
1. НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

1.1 Хүн ам

2018 оны эхний 7 сарын байдлаар манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 1456 хүн шилжин ирж, 1361 хүн шилжин явсан байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 48.0 хувь нь эрэгтэйчүүд, 52.0 хувь эмэгтэйчүүд байгаа бол нийт шилжин явагсдын 48.2 хувь нь эрэгтэйчүүд, 51.8 хувь нь эмэгтэйчүүд байна.

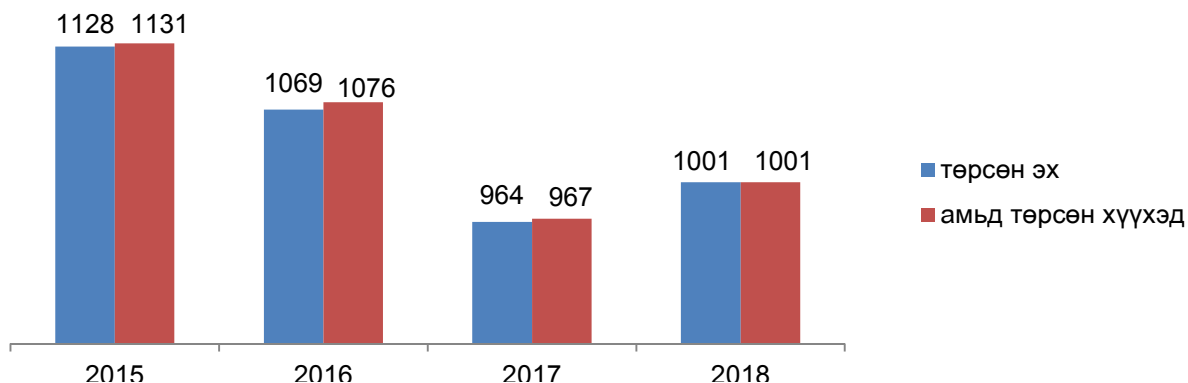
Шилжилт хөдөлгөөн

1.2 Эрүүл мэнд

Эхний 7 сарын байдлаар аймгийн хэмжээгээр нийт 1001 эх төрж, 1001 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс төрөлт 3.8 хувиар өсчээ. Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 324 буюу 32.4 хувь, 20-24 насны 247 буюу 24.7 хувь, 30-34 насны 209 буюу 20.9 хувь, 35-39 насны 147 буюу 14.7 хувь, 40-44 насны 22 буюу 2.2 хувь, 20 хүртлэх насны 51 эх төрсөн буюу 5.1 хувийг тус тус эзэлж байна. Нас барсан хүний тоо 289 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 4.3 хувиар өссөн байна. 0-1 хүртлэх хүүхдийн эндэгдэл 12, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 3 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна. Нийт нас баралтын шалтгааны 12.8 хувь нь осол гэмтлийн, 27.2 хувь нь хорт хавдрын өвчний шалтгаантай байна.

Төрсөн эх, амьд төрсөн хүүхэд

Халдварт өвчнөөр 552 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 30.5 хувиар өссөн байна. Нийт халдварт өвчний 68.1 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 21.2 хувийг сүрьеэ, 10.7 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна. Хорт хавдрын өвчнөөр 110 хүн өвчилсөн нь өмнөх оны мөн үеэс 52.8 хувиар өсч, мөн хорт хавдрын өвчлөлөөр 67 хүн нас барсан нь өмнөх оны мөн үеэс 26.4 хувиар өссөн байна.

2018 оны эхний 7 сард нийт 221918 үзлэг хийсний 28.7 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 7.9 хувь нь гэрийн идэвхитэй үзлэг, 30.4 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 20061 дуудлаганд үйлчилсний 12.6 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яаралтай тусламж үзүүлжээ.

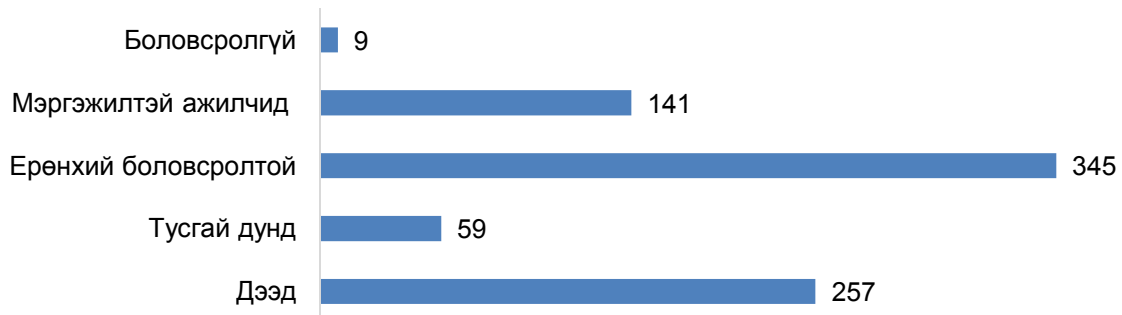

1.3 Хөдөлмөр

2018 оны эхний 7 сарын байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 811 болсон нь урьд оны мөн үеийнхээс 18.7 хувиар буурсан байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 42.5 хувийг ерөнхий боловсролтой, 31.7 хувийг дээд боловсролтой, 17.4 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 7.3 хувийг тусгай дунд боловсролтой, 1.1 хувийг боловсролгүй хүмүүс эзлэх боллоо. Шинэ ажлын байранд 621 иргэн ажилд зуучлагдсаны 221 иргэн ХАА, ан агнуур, ОАА-н салбарт, 92 иргэн тээвэр холбооны салбарт, 61 иргэн барилгын салбарт, 55 иргэн боловсруулах үйлдвэрт, 53 иргэн бөөний болон жижиглэн худалдаа, 35 иргэн зочид буудал, зоогийн газарт, 33 иргэн боловсролын салбарт орсон байна.

Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 90 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 61 иргэн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 130 иргэн шинээр бүртгэгдсэн байна.

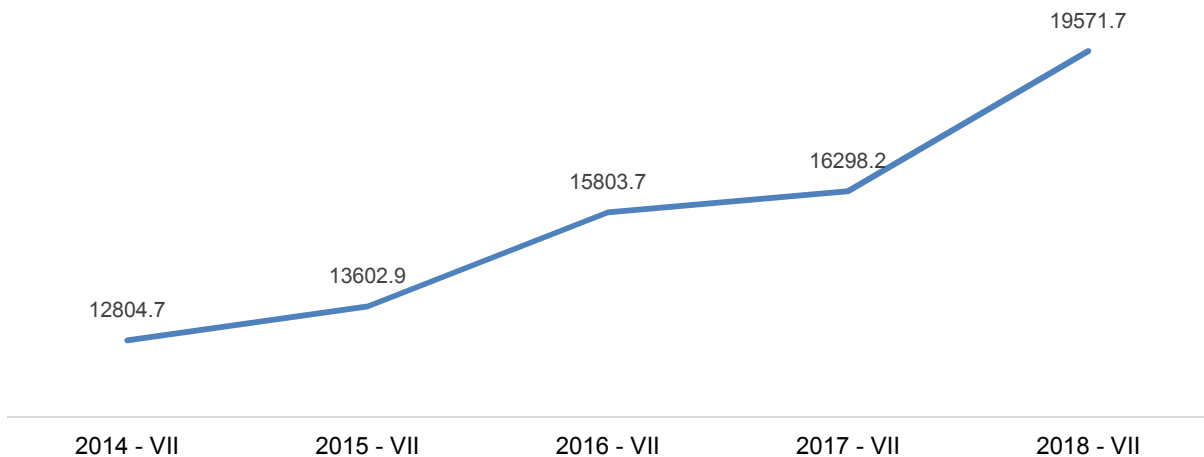
Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшнээр

1.4 Нийгмийн даатгал, халамж

2018 оны эхний 7 сарын байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 16210 тэтгэвэр авагчдад 35981.8 сая төгрөгийг тэтгэвэрт, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 4213 даатгуулагчдад 1557.8 сая төгрөгийг ХЧТА, ЖА, оршуулгын тэтгэмжид, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас ҮО-ийн тэтгэвэр, ХЧТА-ны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 291 хүнд 683.9 сая төгрөг, Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 298 даатгуулагчдад 394.4 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид тус тус олгожээ.

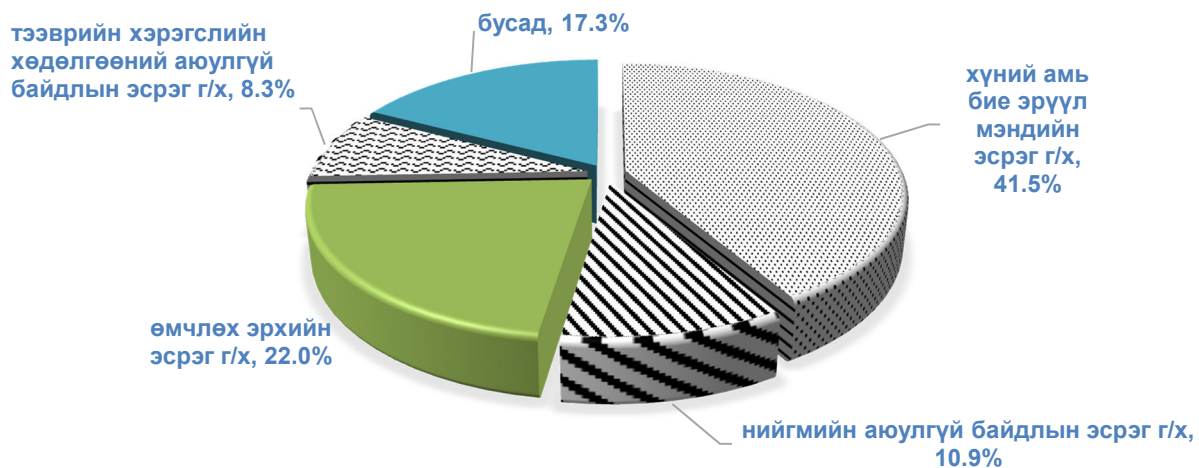
Нийгмийн халамжийн сангаас 36774 хүнд 8440.3 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг**1.5 Гэмт хэрэг**

2018 оны эхний 7 сарын байдлаар нийт 422 гэмт хэрэг бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 1.0 хувиар өссөн байна. Нийт гэмт хэргийн 25.6 хувь нь согтуугаар үйлдэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 18.9 хувиар буурсан байна.

Иргэн болон байгууллагад нийт 654.9 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үеэс 223.8 сая төгрөгөөр буурсан байна. Учирсан хохирлоос 233.9 сая төгрөгийг нөхөн төлүүлж, нөхөн төлөлт 35.7 хувьтай байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 22.0 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 41.5 хувийг хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 10.9 хувийг нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 8.3 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 17.3 хувийг бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 16.1 хувийг малын хулгай эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр, хувиар

1.6 Хилээр орсон, гарсан иргэд

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 418414 зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 6.2 хувиар буурсан байна. Нийт зорчигчдын 81.04 хувь нь Монгол иргэд, 18.96 хувь нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 12.3 хувиар буурч, гадаад иргэдийн тоо 33.5 хувиар өссөн үзүүлэлтэй байна.

Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 21598 хүн зорчсон байна.

Хилээр орсон гарсан иргэд

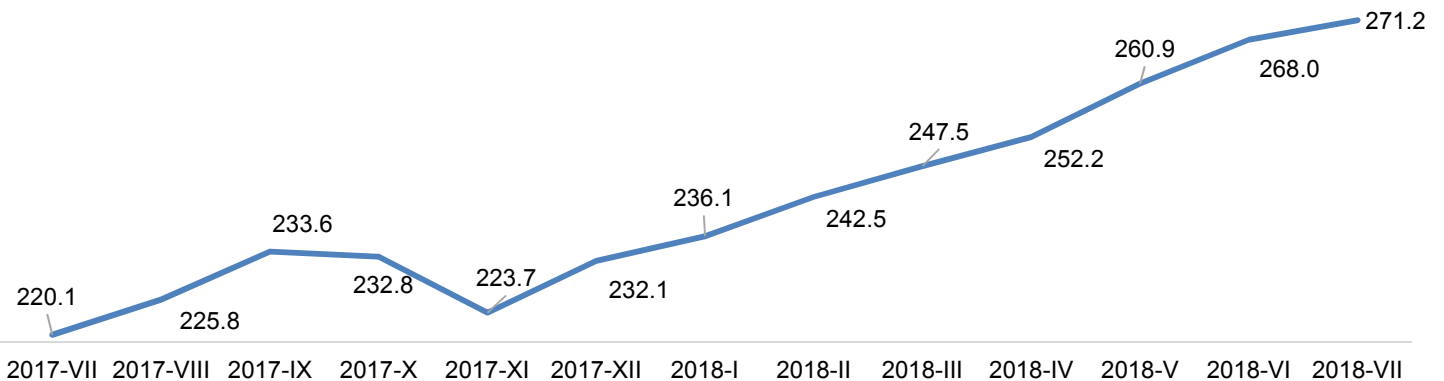
2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2.1 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр энэ сард кассын цэвэр орлого 58786.7 сая төгрөг, цэвэр зарлага 56796.1 сая төгрөгт хүрчээ. Зээлийн өрийн үлдэгдэл 271253.5 сая төгрөг байгаа ба үүний 2.3 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна. Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 83016.5 сая төгрөг байна.

Зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум.төг/

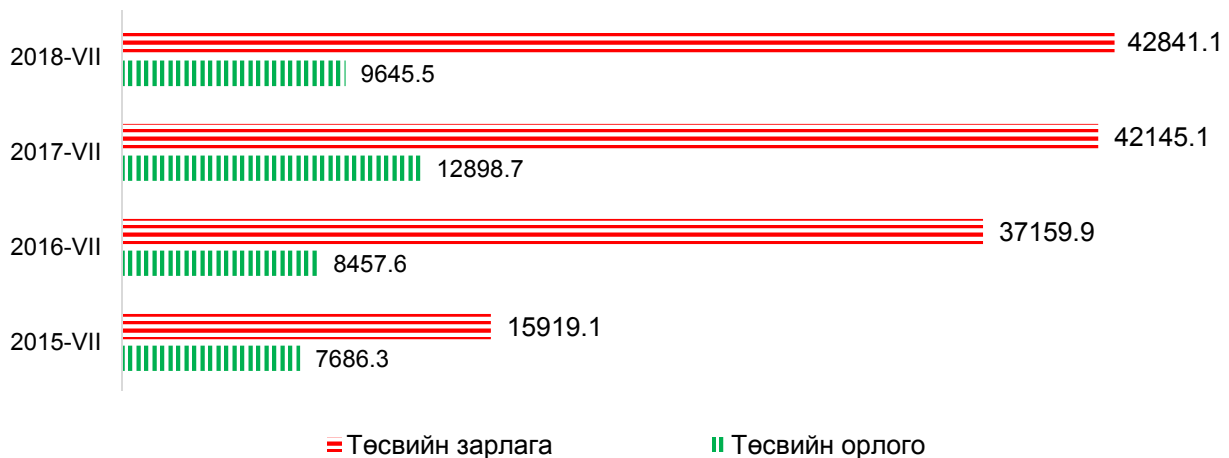

2.2 Төрийн сан

2018 оны 07 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн орлого 9'645.5 сая төгрөг буюу 90.6 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс аймгийн төсвийн орлого 6'775.0 сая төгрөг буюу 84.5 хувийн гүйцэтгэлтэй, сумдын төсвийн орлого 2'870.5 сая төгрөг буюу 109.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. 2018 оны 07 дугаар сарын төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээгээр орон нутгийн төсвийн зарлага 42'841.1 сая төгрөг буюу 87.1 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Үүнээс сумдын орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын зарлага 15'720.3 сая төгрөг буюу 77.2 хувь, Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын төсвийн зарлага 27'120.8 сая төгрөг буюу 94.1 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. 7 дугаар сард нийт 30.0 сая төгрөгийн авлага, 491.1 сая төгрөгийн өглөг үүссэн байна. Нийт өглөгийн 16.8 хувийг цалингийн өглөг, 4.8 хувийг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн өглөг, 55.8 хувийг халаалтын зардлыг өглөг тус тус эзэлж байна. Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 183.8 сая төгрөг буюу 80.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

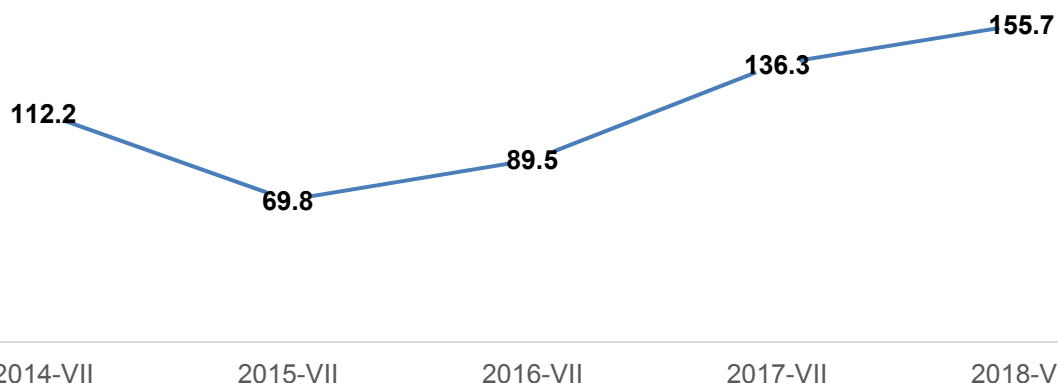
Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлага /сая.төг/

2.3 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2018 оны эхний 7 сарын байдлаар гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 155.7 сая ам доллар, үүнээс экспорт 1,0 сая ам доллар, импорт 154.7 сая ам доллар байна.

ГАДААД ХУДАЛДААНЫ БАРАА ЭРГЭЛТ, САЯ.\$

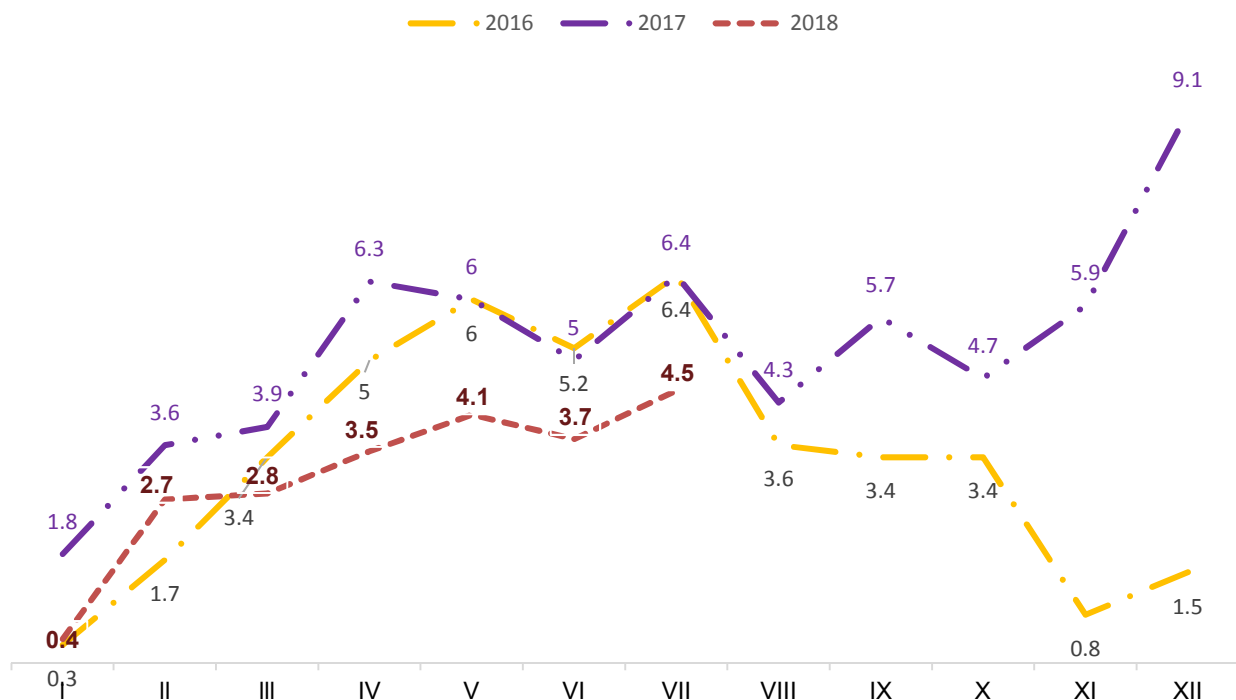
2.4 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2018 оны эхний 7 сард өмнөх сараас 0.8 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 7.1 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх оны мөн үеэс 7.1 хувиар өсөхөд орон сууц, ус цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 15.0 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 10.6 хувь, хувцас бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 9.7 хувь, амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ 9.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодисын бүлгийн үнэ 8.9 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.0 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 6.1 хувь, хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 5.0 хувь, тээвэр 4.9 хувь боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Харин хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.8 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 1.9 хувь, амралт чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 1.2 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ 0.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 0.2 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодисын бүлгийн үнэ 0.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 дугаар сар=100%), хувь

Малын үнэ 2017 оны мөн үеэс бод малын хувьд 50.000-100.000 төгрөгөөр өсч, бог малын хувьд 5.000 – 30.000 төгрөгөөр буурсан байна. Түүхий эдийн үнийн хувьд үхрийн шир 11500 төгрөгөөр буурч, хонины нэхий 1500 төгрөгөөр өссөн байна.

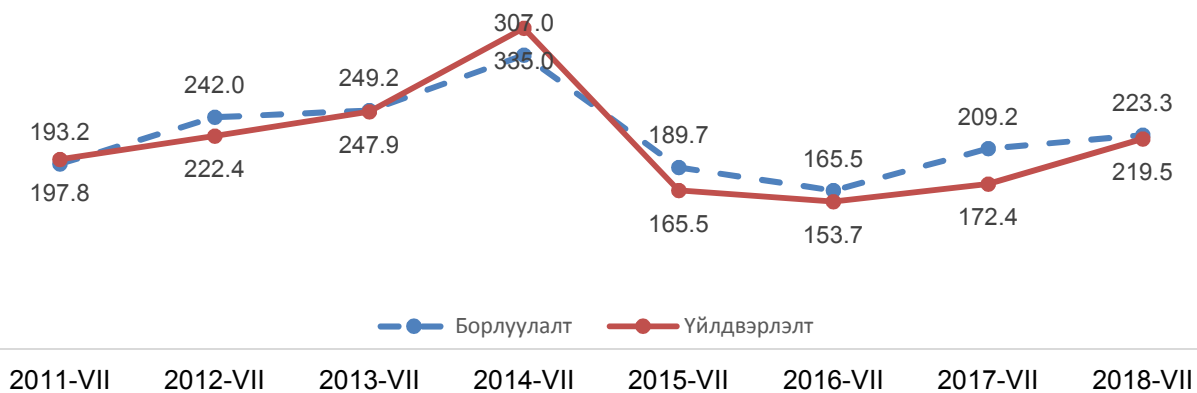
3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 Аж үйлдвэр

2018 оны эхний 7 сарын байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт 219535.6 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 223346.9 сая төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн байна. 2017 оны мөн үетэй харьцуулахад үйлдвэрлэлт 47.1 тэрбумаар буюу 27.3 хувиар, борлуулалт 6.7 хувиар тус тус өссөн үзүүлэлттэй гарсан байна. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 59.5 хувь нь уул уурхайн салбарт, 25.5 хувь нь хүнсний салбарт, 12.3 хувь нь барилгын материалын салбарт, 2.7 хувь нь бусад салбарт бүтээгджээ. Сумдын жижиг дунд үйлдвэрүүд аймгийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 0.4 хувьтай тэнцэх 951.5 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1033.0 сая.төгрөгийн борлуулалт хийжээ.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт
(тэр.бум.төг)

4. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1 Цаг уур орчны мэдээ

Уур амьсгалын тойм Climate review

Наймдугаар сард агаарын температур 1981-2010 оны дунджаар 16-19 градус дулаан байдаг. Гэвч цаг агаарын нөхцөл жил бүр харилцан адилгүй байдаг. Тухайлбал, 1984, 1985, 1990, 1993, 2003 онд бүх нутгаар уур амьсгалын дунджаас 1-3 градусаар хүйтэн байсан бол 2001-2002, 2005-2008, 2011, 2015, 2016 онд уг дунджаас 1-4 градусаар дулаан байв. Агаарын үнэмлэхүй их температур 2002, 2015, 2016 онд ихэнх нутгаар 30-35 градус, Орхон-Сэлэнгийн сав нутгаар 35-39 градус, хөрсний гадарга дээр 55-65 градус хүрч халсан байна. Зарим жилд баруун нутгийн хойд хэсгээр шөнөдөө 3-8 градус хүрч цочир хүйтэрдэг бөгөөд энэ нь арван жил тутамд 1-3 удаа тохиолддог.

1981-2010 оны дунджаар хур тунадас 60-88 мм ордог. Гэвч 1996, 2001, 2002, 2004, 2006, 2011 онд ихэнх нутгаар бороо харьцангуй бага орсноос бэлчээрийн ургамал хатаж, гантай байсан бол 1981, 1984, 1987, 1990, 1991, 1994, 1998, 2000 онд бороо хур их орсон бөгөөд ялангуяа 1998 онд ихэнх нутгаар олон жилийн дунджаас 2-3 дахин их бороо орсон. 2003 онд Сүхбаатар суманд 12-17 мм голчтой мөндөр, 2007 онд хагас хоногтоо 32-60 мм хүчтэй аадар орж иргэд, аж ахуйн байгууллагуудад ихээхэн хохирол учирч байв.

Салхи 15 м/с-ээс дээш түр зуур хүчтэй ширүүсэх тохиолдол жил бүр 1-2 удаа тохиолддог.

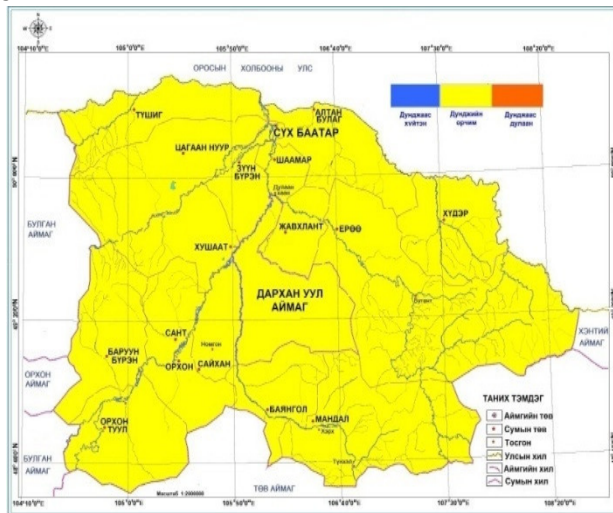
ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ Weather forecast

Энэ сарын агаарын температурын дундаж нь 15-20 градус дулаан буюу уур амьсгалын дунджийн орчим байна(1 дүгээр зураг).

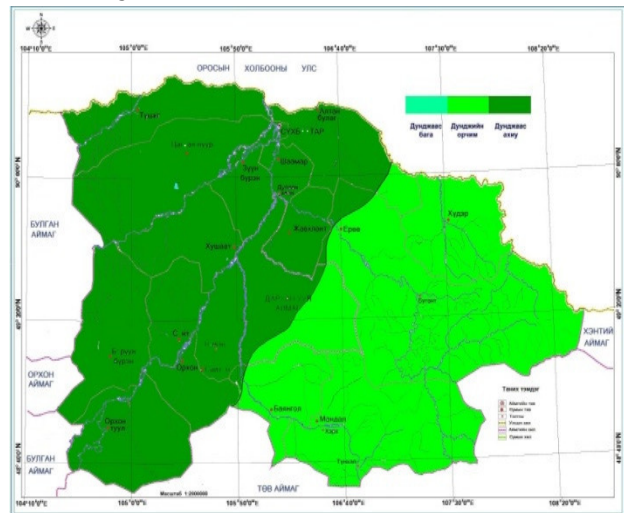
Нэг ба хоёрдугаар арав хоногийн эхэн болон дунд үеэр сэрүүсч уулархаг нутгаар шөнөдөө 2-7 градус өдөртөө 15-20 градус, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 8-13 градус өдөртөө 19-24 градус дулаан байна. Гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр сэрүүсч уулархаг нутгаар шөнөдөө 4 градус дулаанаас 1 градус хүйтэн, хөрсөн дээр 0-5 градус хүрч цочир хүйтэрнэ, өдөртөө 10-15 градус, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 5-10 градус, өдөртөө 15-20 градус дулаан байна. Бусад хугацаанд уулархаг нутгаар шөнөдөө 6-11 градус, өдөртөө 19-24 градус, бусад нутгаар шөнөдөө 10-15 градус, өдөртөө 23-28 градус дулаан байна. Энэ сард нутгийн баруун хэсгээр уур амьсгалын дунджаас ахиу, бусад сумдын нутгаар дунджийн орчим бороо орох төлөвтэй(2 дугаар зураг).

Нэг ба хоёрдугаар арав хоногийн эхэн ба дунд үеэр ихэнх сумдын нутгаар, нэг, хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч, гуравдугаар арав хоногийн дунд үеэр зарим газраар бороо орно. Дуу цахилгаантай. Борооны өмнө салхи түр зуур ширүүснэ, ялангуяа нэг ба гурав дугаар арав хоногийн дунд, хоёрдугаар арав хоногийн сүүлчээр зарим газраар түр зуур 14-16 м/с хүрч ширүүснэ.

08-р сарын агаарын температурын урьдчилсан мэдээ

08-р сарын хур тунадасны урьдчилсан мэдээ

5. БУСАД

а . Хяналт шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар 2018 оны эхний 7 сарын байдлаар 335 аж ахуйн нэгж байгууллага, 54 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 1257 зөрчил дутагдал илрүүлж, 392 зөрчил арилгуулсан байна.

б. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд он гарсаар 629 объект, 472 айл өрхөд үзлэг шалгалт хийж, 1619 зөрчил илрүүлэн, 455 зөрчил дутагдлыг арилгуулсан байна. 2018 оны эхний 7 сарын байдлаар нийт 70 гал түймэр гарч 331,5 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна. Үүнийг 2017 оны мөн үетэй харьцуулахад гарсан гал түймрийн тоо 31-ээр буюу 30.6 хувиар буурсан байна.

в. Түүвэр судалгаа

2018 оны 7 сард өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 364 өрхөөс, ажиллах хүчний судалгааг 332 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 2816.0 мянган төгрөг олгосон байна.

1. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**1.1 ХҮН АМ****1.1.1 ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар**

Сумын нэр	2015-VII	2016-VII	2017-VII	2018-VII	
				Бүгд	Эмэгтэй
Дүн	423	863	774	1456	757
Алтанбулаг	15	30	37	23	9
Ерөө	26	41	60	67	35
Зүүнбүрэн	12	26	26	37	23
Мандал	100	150	157	562	319
Орхон	6	17	14	24	10
Сант	7	17	17	41	20
Цагааннуур	14	38	21	35	16
Баянгол	25	48	59	79	36
Сайхан	40	115	71	145	66
Орхонтуул	21	26	35	30	19
Баруунбүрэн	9	23	21	34	17
Шаамар	18	21	47	53	29
Хүдэр	20	24	16	20	7
Сүхбаатар	80	202	151	250	128
Жавхлант	16	31	16	12	5
Түшиг	8	29	5	17	6
Хушаат	6	25	21	27	12

Эх үүсвэр: Аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс

1.1.2 ШИЛЖИЖ ЯВСАН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2015-VII	2016-VII	2017-VII	2018-VII	
				Бүгд	Эмэгтэй
Дүн	879	1093	676	1361	705
Алтанбулаг	55	63	28	36	14
Ерөө	41	50	35	72	37
Зүүнбүрэн	23	13	18	57	33
Мандал	186	201	93	554	287
Орхон	18	18	11	22	11
Сант	24	19	22	20	10
Цагааннуур	22	29	33	23	10
Баянгол	44	66	55	58	24
Сайхан	71	134	79	139	79
Орхонтуул	26	40	22	39	26
Баруунбүрэн	17	35	26	52	26
Шаамар	47	53	28	39	16
Хүдэр	18	18	4	14	7
Сүхбаатар	252	301	194	167	88
Жавхлант	11	15	13	22	12
Түшиг	8	18	6	31	16
Хушаат	16	20	9	16	9

Эх үүсвэр: Аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс

1.2 ЭРҮҮЛ МЭНД**1.2.1 ТӨРӨЛТ**

Сумын нэр	Төрсөн эх				<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	
ДҮН	1128	1069	964	1001	103.8
Алтанбулаг	3	1	2	1	50.0
Ерөө	18	36	18	34	188.9
Зүүнбүрэн	3	5	1	4	4.0*
Мандал	403	336	345	347	100.6
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	19	3	10	11	110.0
Баянгол		2	4	2	50.0
Сайхан	67	72	49	61	124.5
Орхонтуул	5	6	3	6	2.0*
Баруунбүрэн	1	4	2	5	2.5*
Шаамар	1	1	1	2	2.0*
Хүдэр	2		1	2	2.0*
Сүхбаатар	595	585	518	515	99.4
Жавхлант	1		1	1	100.0
Түшиг	10	14	9	9	100.0
Хушаат		4		1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.2 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	амьд төрсөн хүүхэд								<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
	2015 - VII		2016 - VII		2017 - VII		2018 - VII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	1131	571	1076	507	967	466	1001	469	103.5
Алтанбулаг	3	2	1	1	2	1	1		50.0
Ерөө	20	10	36	18	19	9	35	20	184.2
Зүүнбүрэн	2	2	5	1	1	1	3	2	3.0*
Мандал	405	196	343	144	348	166	347	167	99.7
Орхон									
Сант									
Цагааннуур	19	10	3		9	5	11	5	122.2
Баянгол			2		4	2	2		50.0
Сайхан	66	34	72	43	49	25	61	29	124.5
Орхонтуул	5	4	6	5	3	1	6	1	2.0*
Баруунбүрэн	1	1	4	2	2	2	4	3	2.0*
Шаамар	1		1	1	1		2	1	2.0*
Хүдэр	2	1			1	1	2		2.0*
Сүхбаатар	596	304	585	286	518	249	515	233	99.4
Жавхлант	1	1			1	1	1	1	100.0
Түшиг	10	6	14	6	9	3	10	7	111.1
Хушаат			4				1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.3 ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор

Үзүүлэлт	2015 – VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	$\frac{2018 - VII}{2017 - VII}$
Бүгд	1128	1069	964	1001	103.8
-дээд боловсрол	255	198	229	234	102.2
-мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	56	51	45	41	91.1
-дунд боловсрол	753	737	617	667	108.1
-бага боловсрол	47	61	61	44	72.1
-боловсролгүй	17	22	12	15	125.0

1.2.4 ТӨРСӨН ЭХ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2015 – VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	$\frac{2018 - VII}{2017 - VII}$
Бүгд	1128	1069	964	1001	103.8
20 хүртэлх	81	73	67	51	76.1
20 - 24	345	283	253	247	97.6
25 - 29	331	345	286	324	113.3
30 - 34	216	203	207	209	101.0
35 - 39	134	129	123	147	119.5
40 - 44	20	36	28	22	78.6
45 - 49	1			1	

1.2.5 НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Нас баралт								$\frac{2018 - VII}{2017 - VII}$
	2015 - VII		2016 - VII		2017 - VII		2018 - VII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	303	132	346	139	277	104	289	107	104.3
Алтанбулаг	13	6	16	10	15	5	18	6	120.0
Ерөө	21	9	27	5	29	8	20	5	69.0
Зүүнбүрэн	12	6	8	4	7	3	7	3	100.0
Мандал	89	36	76	24	68	20	89	36	130.9
Орхон	8	4	3	2	7	3	9	1	128.6
Сант	3	1	7	3	4	2	2	2	50.0
Цагааннуур	17	6	15	3	11	3	10	6	90.9
Баянгол	9	2	18	6	12	6	4	2	33.3
Сайхан	25	14	29	14	21	7	24	9	114.3
Орхонтуул	7	4	13	7	7	5	7	2	100.0
Баруунбүрэн	5	2	10	3	8	4	7	4	87.5
Шаамар	13	5	17	10	11	7	13	6	118.2
Хүдэр	13	3	8	2	6	1	4	2	66.7
Сүхбаатар	51	27	86	36	62	29	62	20	100.0
Жавхлант	6	3	3	1	4		5	2	125.0
Түшиг	5	1	6	5	2		7	1	3.5*
Хушаат	6	3	4	4	3	1	1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.6 НАС БАРАЛТ, насы бүлгээр

Үзүүлэлт	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
Бүгд	303	346	277	289	104.3
үүнээс эмэгтэй	132	127	86	107	124.4
0 - 1	10	22	10	12	120.0
1 - 5	3	6	4	3	75.0
6 - 18	10	8	7	4	57.1
19 - 54	97	112	92	85	92.4
54 дээш	183	198	164	185	112.8

1.2.7 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

Сумын нэр	0-1 насны хүртэлх хүүхэд			
	2015 – VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII
Дүн	10	22	10	12
Алтанбулаг				1
Ерөө			2	2
Зүүнбүрэн				1
Мандал	1		3	2
Орхон				
Сант				
Цагааннуур			1	1
Баянгол				1
Сайхан	2		1	1
Орхонтуул	1			
Баруунбүрэн			1	
Шаамар	1		1	
Хүдэр				
Сүхбаатар	5		13	3
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				8

Сумын нэр	1-5 насны хүүхэд			
	2015 – VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII
Дүн	3	5	3	3
Алтанбулаг				
Ерөө				1
Зүүнбүрэн				
Мандал	1		1	1
Орхон				
Сант			1	
Цагааннуур				
Баянгол				
Сайхан				1
Орхонтуул				
Баруунбүрэн				
Шаамар	1		1	
Хүдэр				
Сүхбаатар	1		2	1
Жавхлант				1
Түшиг				
Хушаат				

1.2.8 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Бүх халдварт өвчин				2018 - VII 2017 - VII
	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	
ДҮН	539	1545	423	552	130.5
Алтанбулаг	23	46	23	47	2.0*
Ерөө	21	94	18	25	138.9
Зүүнбүрэн	16	23	22	7	31.8
Мандал	100	531	59	84	142.4
Орхон	1	9	3	10	3.3*
Сант	7	14	1		
Цагааннуур	21	67	23	25	108.7
Баянгол	6	26	5	36	7.2*
Сайхан	43	9	23	36	156.5
Орхонтуул	1	11	8	6	75.0
Баруунбүрэн	1	20		2	
Шаамар	19	53	30	13	43.3
Хүдэр	6	49	12	8	66.7
Сүхбаатар	245	529	185	223	120.5
Жавхлант	14	25	1	6	6.0*
Түшиг	6	9	7	21	3.0*
Хушаат	9	30	3	3	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Бэлгийн замын өвчин				2018 - VII 2017 - VII
	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	
ДҮН	287	249	213	376	176.5
Алтанбулаг	8	13	8	37	4.6*
Ерөө	4	9	4	9	2.2*
Зүүнбүрэн	9	6	8	6	75.0
Мандал	49	39	25	52	2.1*
Орхон				9	
Сант	7		1		
Цагааннуур	6	11	15	19	126.7
Баянгол				22	
Сайхан	25	13	8	32	4.0*
Орхонтуул		2	3	2	66.7
Баруунбүрэн		8			
Шаамар	8	12	17	10	58.8
Хүдэр	3	4	5	2	40.0
Сүхбаатар	156	122	112	158	141.1
Жавхлант	7	2	2	2	100.0
Түшиг	2	4	5	16	3.2*
Хушаат	3	4		0	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Гипатит
-----------	---------

	2015 - VII	2016 – VII	2017 - VII	2018 - VII	<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
ДҮН	8	6	0	2	0.0
Алтанбулаг				1	
Ерөө					
Зүүнбүрэн					
Мандал		3			
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	5				
Баянгол					
Сайхан	1				
Орхонтуул					
Баруунбүрэн					
Шаамар					
Хүдэр		1			
Сүхбаатар	2	1			
Жавхлант		1			
Түшиг					
Хушаат				1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Сүрьеэ				<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
	2015 - VII	2016 – VII	2017 - VII	2018 - VII	
ДҮН	125	135	128	117	91.4
Алтанбулаг	7	9	12	6	50.0
Ерөө	14	2	9	14	155.6
Зүүнбүрэн	1	1			
Мандал	28	36	31	28	90.3
Орхон	1	4	3	1	33.3
Сант		1			
Цагааннуур	7	4	8	5	62.5
Баянгол	5	10	5	13	2.6*
Сайхан	7	14	9	4	44.4
Орхонтуул	1	7	5	3	60.0
Баруунбүрэн		1		1	
Шаамар	1	5		2	
Хүдэр	3	2	2	2	100.0
Сүхбаатар	38	39	40	29	72.5
Жавхлант	2			4	
Түшиг	4		2	4	2.0*
Хушаат	6		2	1	50.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.9 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Хорт хавдрын өвчин								2018 - VII 2017 - VII
	2015 - VII		2016 - VII		2017 - VII		2018 - VII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	64	70	36	72	39	110	40	152.8	64
Алтанбулаг	4	5	3	1	1	10	6	10.0*	4
Ерөө	4	5		2	1	9	3	4.5*	4
Зүүнбүрэн	3	3	2	1		3	1	3.0*	3
Мандал	8	10	5	11	6	14	6	127.3	8
Орхон	3	1		3	2	3	1	100.0	3
Сант	4	3	2	5	3	1	1	20.0	4
Цагааннуур	3	3	1	4	2	8	1	2.0*	3
Баянгол	3	4	2	2		5	1	2.5*	3
Сайхан	3	9	5	10	6	13	3	130.0	3
Орхонтуул	4	2	2	1		6	3	6.0*	4
Баруунбүрэн	2	2	1	2	1	6	1	3.0*	2
Шаамар	5	2	1	6	4	6	3	100.0	5
Хүдэр	2	1		4	2	1	1	25.0	2
Сүхбаатар	12	16	8	15	9	18	8	120.0	12
Жавхлант	1	2	2	1		3		3.0*	1
Түшиг	2	1	1	3	2	1	1	33.3	2
Хушаат	1	1	1	1		3		3.0*	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.2.10 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Нас баралт								2018 - VII 2017 - VII
	2015 - VII		2016 - VII		2017 - VII		2018 - VII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	57	70	21	53	21	67	22	126.4	57
Алтанбулаг	1	5	1	4	1	3		75.0	1
Ерөө	2	2		1		1		100.0	2
Зүүнбүрэн	5	2		1		4	2	4.0*	5
Мандал	9	8	4	8	4	17	7	2.1*	9
Орхон	3	2		1		2		2.0*	3
Сант	1	2	1						1
Цагааннуур	5	2		1	1	2	2	2.0*	5
Баянгол	2	6	2	5	1				2
Сайхан	5	8	3	7	2	7	1	100.0	5
Орхонтуул	1	2	1	3	2	2		66.7	1
Баруунбүрэн	2	6	2	3	1	2	1	66.7	2
Шаамар	1	4	2	4	1	9	3	2.2*	1
Хүдэр	3	3	1	3	2	2	1	66.7	3
Сүхбаатар	13	15	4	12	6	14	5	116.7	13
Жавхлант	1	1							1
Түшиг	1	1				2			1
Хушаат	2	1							2

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.3 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ**1.3.5 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД, боловсролоор**

Үзүүлэлт	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	<u>2018 - VII</u> <u>2017 - VII</u>
Бүгд	886	804	997	811	81.3
-Үүнээс эмэгтэй	419	375	480	444	92.5
-Дээд	173	212	305	257	84.3
-Тусгай дунд	42	56	75	59	78.7
-Ерөнхий боловсролтой	561	440	443	345	77.9
-Мэргэжилтэй ажилчид	109	92	166	141	84.9
-Боловсролгүй	1	4	8	9	112.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.3.6 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
		ажилд зуучлагдсан	идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
ДҮН	832	90	61	130	811
Алтанбулаг	54	0	0	0	54
Ерөө	19	1	0	1	19
Зүүнбүрэн	22	10	2	10	20
Мандал	143	4	4	4	139
Орхон	23	0	5	0	18
Сант	26	9	8	9	18
Цагааннуур	42	2	7	2	35
Баянгол	100	33	13	35	89
Сайхан	83	1	1	2	83
Орхонтуул	4	15	0	15	4
Баруунбүрэн	1	0	0	0	1
Шаамар	50	0	3	0	47
Хүдэр	39	0	8	0	31
Сүхбаатар	214	15	10	52	241
Жавхлант	3	0	0	0	3
Түшиг	4	0	0	0	4
Хушаат	5	0	0	0	5

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.3.4 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР

	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, загас агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн засвар, үйлчилгээ	Зочид буудал, зоогийн газар	Тээвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	Мэргэжлийн шинжлэх ухаан техникийн үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	Боловсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх үйлчилгээ
ДҮН	621	221	19	55	3	61	53	35	92	0	10	23	33	7	9
Алтанбулаг	20	12		2			1							5	
Ерөө	44	15	18	3			3					4	1		
Зүүнбүрэн	26	19		5											2
Мандал	180	39		7		58	11	18	34			1	6	1	5
Орхон	16	11		5											
Сант	23	19					3								1
Цагааннуур	19	7		4			6							1	1
Баянгол	27	5		10			6	6							
Сайхан	90	15		9		3	4		58				1		
Орхонтуул	10	5		2			1					1	1		
Баруунбүрэн	19	16					1	2							
Шаамар	37	6		2			6	6				1	16		
Хүдэр	18	9			1		4					4			
Сүхбаатар	48	10		2	1		5	1			10	12	7		
Жавхлант	19	16		1				2							
Түшиг	14	8	1	2	1		2								
Хушаат	11	9		1									1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ**1.4.5 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН, мян.төг**

Үзүүлэлт	Зарцуулалт	
	Хүн	Мөнгө
1. Халамжийн тэтгэвэр	2474	2,477.1
2. Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1579	681.2
3. Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	1540	544.5
4. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	230	14.4
5 Жирэмсэн эхчүүдэд олгосон мөнгөн тэтгэмж	1839	241.8
6.Ахмад дайчин, алдар цолтон ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	41	50.3
7 Эхийн алдар одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	8447	1,128.1
8.Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж,хөнгөлөлт	2903	297.9
9.Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	392	85.6
10.Насны хишиг	4391	680.0
11.Цалинтай ээж хөтөлбөр	5710	1,687.4
12.Өрх толгойлсон эх, эцэг хөтөлбөр	198	75.2
13.Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	7030	476.3
Нийт	36774	8,440.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

1.4.6 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сая.төг,сумдаар

Сумдын нэр	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	төл	гүй	хувь	а/а нэгж	төсөв	бүгд
ДҮН	18,556.3	19,571.5	105.5	8,312.8	34.3	8,347.1
Алтанбулаг	268.7	315.2	117.3	11.8	8.2	20.0
Ерөө	1,022.0	1,737.7	170.0	100.2		100.2
Зүүнбүрэн	191.1	197.5	103.3	16.9	1.5	18.4
Мандал	4,894.6	5,460.0	111.6	441.0	0.0	441.0
Орхон	127.4	137.3	107.8	4.0		4.0
Сант	155.1	155.4	100.2	2.4	1.9	4.3
Цагааннуур	171.7	513.8	299.2	256.0		256.0
Баянгол	403.3	406.1	100.7	136.4		136.4
Сайхан	2,828.6	3,059.5	108.2	5,957.8	3.6	5,961.4
Орхонтуул	235.5	255.2	108.4	6.6		6.6
Баруунбүрэн	227.1	247.6	109.0	43.7		43.7
Шаамар	299.2	354.5	118.5	1.2	0.7	1.9
Хүдэр	191.1	212.7	111.3	38.0		38.0
Сүхбаатар	5,244.1	5,965.0	113.7	1,223.0	4.1	1,227.1
Жавхлант	163.4	182.1	111.4	59.8	0.3	60.1
Түшиг	180.1	167.1	92.8	12.6		12.6
Хушаат	518.0	204.8	39.5	1.4	14.0	15.4
ТХИ	1,435.3					0.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын хэлтэс

1.5 ГЭМТ ХЭРЭГ**1.5.5 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО**

Сумын нэр	Бүртгэгдсэн хэрэг				2018 - VII
	2015 - VII	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII	2017 - VII
ДҮН	459	430	418	422	101.0
Алтанбулаг	30	30	31	16	51.6
Ерөө	19	28	27	35	129.6
Зүүнбүрэн	12	9	9	7	77.8
Мандал	123	117	123	103	83.7
Орхон	10	11	15	9	60.0
Сант	8	18	8	3	37.5
Цагааннуур	22	13	6	15	250.0
Баянгол	28	25	36	28	77.8
Сайхан	39	39	43	31	72.1
Орхонтуул	15	16	9	8	88.9
Баруунбүрэн	22	9	4	12	300.0
Шаамар	9	15	8	13	162.5
Хүдэр	14	6	13	23	176.9
Сүхбаатар	86	72	71	97	136.6
Жавхлант	8	9	3	8	266.7
Түшиг	6	10	6	6	100.0
Хушаат	8	3	6	8	133.3
Бусад аймаг					

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.5.6 БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

Сумын нэр	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	Үүнээс торгуульсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
ДҮН	107	11538	696	2	336
Алтанбулаг	2	68	29		6
Ерөө	7	114	39		9
Зүүнбүрэн	2	28	6		2
Мандал	36	2358	196		126
Орхон	2	96	10		5
Сант	1	11	3		2
Цагааннуур	1	27	7		6
Баянгол	1	3777	56		31
Сайхан	6	1237	65		47
Орхонтуул	1	6	1		3
Баруунбүрэн	3	20	10		2
Шаамар	3	680	31		8
Хүдэр	3	103	10		7
Сүхбаатар	35	2661	208	2	76
Жавхлант	1	290	17		5
Түшиг	1	20	8		
Хушаат	2	8			1
Бусад аймаг		34			

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.5.7 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, сумдаар

Сумын нэр	Тоогоор					Бусад
	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х	Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг г/х	Өмчлөх эрхийн эсрэг г/х	үүнээс малын хулгай	Тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х	
Алтанбулаг	4	4	2			6
Ерөө	15	2	1		1	16
Зүүнбүрэн	4		2	2	1	
Мандал	51	7	31	1	4	10
Орхон	5		1		3	
Сант	1				1	1
Цагааннуур	6	1	7	3	1	
Баянгол	7	2	5	1	7	7
Сайхан	13	2	8	2	5	3
Орхонтуул	3	2	2	1		1
Баруунбүрэн	4		2	1	5	1
Шаамар	6	2			5	
Хүдэр	3	1				19
Сүхбаатар	45	20	25		1	6
Жавхлант	4	2	1	1	1	
Түшиг	2		2	1		2

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

1.6 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД**1.6.5 ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**

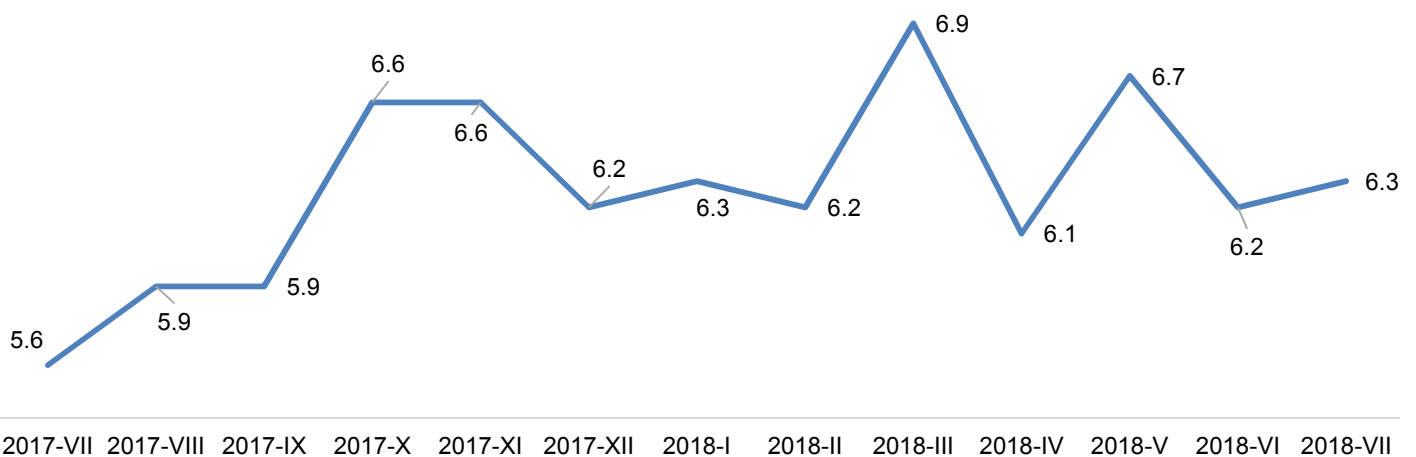
Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2018-VII 2017-VII
	2017-VII	2018-VII	2017-VII	2018-VII	2017-VII	2018-VII	
Суудлын вагон	957	1226	975	1276	1932	2502	129.5
Ачааны вагон	38170	56866	35382	56850	73552	113716	154.6
Зүтгүүрийн вагон	1073	1357	1054	1395	2127	2752	129.4
Суудлын автомашин	40165	43337	41774	43874	81939	87211	106.4
Ачааны автомашин	14180	18688	14656	18561	28836	37249	129.2
Нисэх онгоц							
Зорчигч монгол	230185	169651	156434	169422	386619	339073	87.7
гадаад	32712	39510	26701	39831	59413	79341	133.5
Ачаа тээш /мян.тн /	2109,5	3165,1	449,7	452,4	2559,2	3617,5	141,4

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

2. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**2.1 МӨНГӨ, ЗЭЭЛ****2.1.1 АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ, сая.төг**

Банкууд	Цэвэр		Зээлийн өрийн үлдэгдэл	Чанаргүй зээл	Иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Харилцахын үлдэгдэл
	Орлого	Зарлага				
ДҮН	58,786.7	56,796.1	271,253.5	6,303.9	83,016.5	28,327.5
1.Хаан банк СБ	16771.9	14493.4	97548.1	1672.5	24237.3	9824.0
2.Хаан банк ЗХ	8654.7	8368.6	46140.6	573.1	11158.3	6070.0
3.ХХБанк ЗХ	2333.7	2461.7	9597.0	28.3	3416.4	4186.6
4.ХХБанк Хөтөл	1783.2	1767.3	9650.6	287.1	2024.5	1057.5
5.Төрийн банк СБ	17008.9	16926.9	46672.4	729.6	16719.0	4590.8
6.Төрийн банк ЗХ	4916.1	5151.1	11979.3	23.7	4521.7	651.6
7.Хас банк СБ	1302.0	1313.9	16117.5	483.7	6769.6	606.6
8.Хас банк ЗХ	1398.4	1557.4	12934.3	284.2	5435.3	367.7
9.Хас банк Хөтөл	683.0	662.9	5110.4	313.3	2014.6	173.9
10.Голомт банк	3877.0	3905.1	15071.5	1772.3	5723.8	710.4
11.Капитал банк	57.8	187.8	431.8	136.1	996.0	88.4

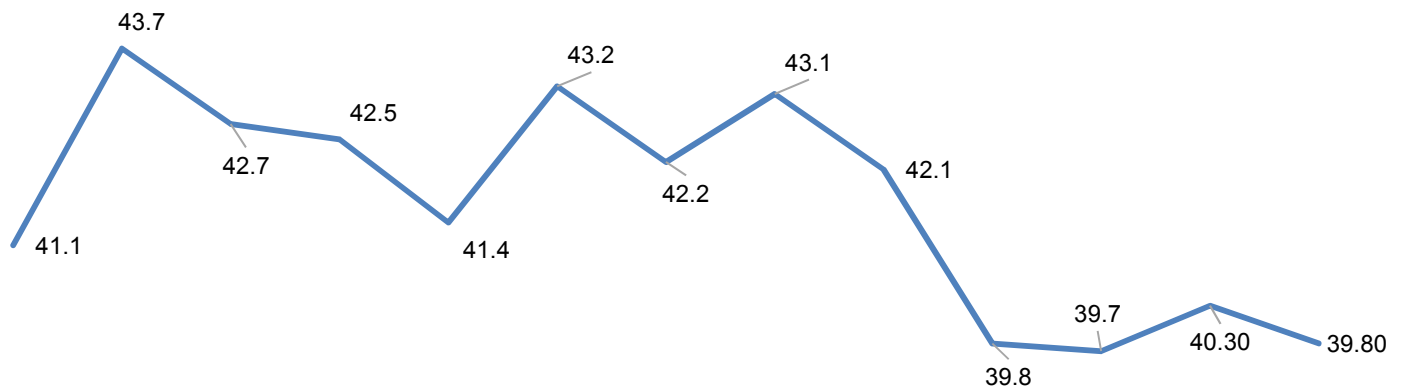
Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум.төг/

2.1.2 АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, 8-р сарын 8-ны байдлаар /төгрөгөөр/

Валютын нэр	авах	зарах
1.рубль	37.50	39.80
2.Доллар	2450.00	2464.00
3.Евро	2813.00	2874.00
4.Юань	358.50	363.30
5.Иен	21.77	22.25
6.Английн фунт	3142.00	3220.00
7.Вон	2.08	2.22
8.Швейцарь франк	2425.00	2502.00

Эх үүсвэр: Хаан банк

Рублийн ханш /зарах.төг/

2017-VII 2017-VIII 2017-IX 2017-X 2017-XI 2017-XII 2018-I 2018-II 2018-III 2018-IV 2018-V 2018-VI 2018-VII

2.2 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ**2.2.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сая.төг**

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	49,173.5	48,053.1	97.7
Орон нутгийн төсвийн орлого	10,649.0	9,645.5	90.6
Үүнээс: Аймгийн төсвийн орлого	8,020.5	6,775.0	84.5
Сумдын төсвийн орлого	2,628.5	2,870.5	109.2
Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	4,300.0	4,300.0	100.0
Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын шилжүүлэг	28,731.9	28,731.9	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	2,471.8	2,471.8	100.0
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн орлого/	1,470.9	2,762.0	187.8
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн хөгжлийн сан/	96.5	142.0	147.1
2. Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	49,173.5	42,841.1	87.1
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	49,173.5	42,841.1	87.1
Үүнээс: Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	6,859.6	5,557.9	81.0
Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	1,818.8	938.3	51.6
Аймгийн шууд харьцдаг байгууллагуудын зарлага	11,686.0	9,224.1	78.9
Үүнээс: Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	2,430.5	967.1	39.8
Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалт	400.0	186.5	46.6
Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	741.6	776.0	104.6
Халамжийн сан	5,342.2	4,989.7	93.4
Шууд харьцдаг төсвийн байгууллагуудын зарлага	2,544.6	2,121.1	83.4
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	227.1	183.8	80.9
Сумдын тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	27,064.2	25,564.5	94.5
Аймгийн тусгай зориулалтын шилжүүлгийн байгууллагуудын зарлага	1,744.8	1,556.3	89.2
3. Аймгаас олгосон санхүүгийн дэмжлэг, орлогын шилжүүлэг	34,048.9	34,048.9	100.0
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	2,834.0	2,834.0	100.0
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	1,786.9	1,786.9	100.0
Үүнээс: Хот тохижуулахын урсгал зардалд	76.6	76.6	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардалд	270.0	270.0	100.0
Хөрөнгө оруулалтын зардалд	1,440.3	1,440.3	100.0
Аймагт олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	696.1	696.1	100.0
Үүнээс: Хөрөнгө оруулалтын зардалд	693.4	693.4	100.0
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний хяналтын зардалд	2.7	2.7	100.0
Сумдад олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	27,017.0	27,017.0	100.0
Аймагт олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	1,714.8	1,714.8	100.0
Тусгай зориулалтын шилжүүлэг /салбараар/	28,731.9	28,731.9	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	15,021.3	15,021.3	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	7,192.8	7,192.8	100.0
- Соёлын байгууллага	1,884.3	1,884.3	100.0
- Биеийн тамир спортын байгууллага	662.2	662.2	100.0
- Эрүүл мэндийн байгууллага	3,516.6	3,516.6	100.0
- Газрын кадастрын байгууллага	233.0	233.0	100.0
- Хүүхдийн байгууллага	221.7	221.7	100.0
4. Тусгай сангуудын зарлага	937.1	254.6	27.2
Сумдын сум хөгжүүлэх сан	937.1	254.6	27.2

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

2.2.2 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН МЭДЭЭ, сумдаар, эхний 7 сарын байдлаар /сая.төг/

Сумын нэрс	ОРЛОГО /сая.төг/			ОРОН НУТГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЗАРЛАГА /сая.төг/		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Алтанбулаг	252.3	230.7	91.4	406.9	327.6	80.5
Баруунбүрэн	85.1	57.9	68.0	467.3	263.2	56.3
Баянгол	62.6	90.1	144.0	448.1	255.8	57.1
Ерөө	214.0	279.2	130.5	671.1	478.2	71.3
Жавхлант	22.0	19.6	89.1	297.7	231.0	77.6
Зүүнбүрэн	22.2	17.6	79.2	317.9	252.9	79.5
Мандал	685.0	802.6	117.2	1,738.0	1,516.1	87.2
Орхон	29.5	27.4	93.1	265.4	224.3	84.5
Орхонтуул	45.4	24.1	53.1	436.3	277.1	63.5
Сайхан	161.6	431.0	266.8	666.6	483.7	72.6
Сант	29.2	9.8	33.6	253.6	194.0	76.5
Сүхбаатар	737.0	578.9	78.6	980.8	600.2	61.2
Түшиг	62.5	47.6	76.2	241.6	153.4	63.5
Хушаат	28.6	20.0	70.0	249.2	207.3	83.2
Хүдэр	81.3	157.1	193.4	435.7	369.0	84.7
Цагааннуур	65.6	42.4	64.7	397.9	299.4	75.3
Шаамар	44.8	34.3	76.5	404.2	362.9	89.8
Сумдын дүн	2,628.5	2,870.5	109.2	8,678.4	6,496.2	74.9
Аймгийн төсөв	8,020.5	6,775.0	84.5	11,686.0	9,224.1	78.9
Дүн	10,649.0	9,645.5	90.6	20,364.5	15,720.3	77.2

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

2.2.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ АВЛАГЫН МЭДЭЭ, сая төг

Сумын нэр	Авлага			Өглөг		
	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ
Алтанбулаг	-	-	-	2.1	-	2.1
Баруунбүрэн	-	-	-	16.6	4.3	12.3
Баянгол	-	-	-	23.5	1.3	22.2
Ерөө	5.8	5.8	-	34.5	2.7	31.8
Жавхлант	2.9	0.8	2.1	13.7	5.8	7.9
Зүүнбүрэн	0.5	-	0.5	6.1	2.5	3.6
Мандал	-	-	-	39.3	3.9	35.3
Орхон	-	-	-	0.9	0.9	-
Орхонтуул	-	-	-	-	-	-
Сайхан	-	-	-	208.4	9.9	198.5
Сант	-	-	-	34.0	15.5	18.5
Сүхбаатар	6.5	6.5	-	39.8	7.4	32.4
Түшиг	-	-	-	-	-	-
Хүдэр	-	-	-	-	-	-
Хушаат	-	-	-	19.7	8.6	11.1
Цагааннуур	7.6	-	7.6	6.5	6.3	0.1
Шаамар	4.7	4.7	-	31.5	12.5	19.0
ДҮН	28.0	17.7	10.2	476.5	81.6	394.9
Аймгийн төсөв	2.1	1.8	0.3	14.6	10.2	4.5
ДҮН	30.0	19.5	10.5	491.1	91.8	399.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

2.3 ГАДААД ХУДАЛДАА**3.1.1 СЭЛЭНГЭ ДЭХ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА,**

Бараа эргэлт	Импорт /мян. \$/		Экспорт /мян.\$/		Нийт эргэлт /мян.\$/		<u>2018-VII</u> 2017-VII
	2017-VII	2018-VII	2017-VII	2018-VII	2017-VII	2018-VII	
Сүхбаатар боомт	52271.3	57533.5	491.77	511.3	52763.1	58044.8	110.0
Алтанбулаг боомт	78030.55	96960.5	369.93	581	78400.5	97541.5	124.4
Алтанбулаг / Чөлөөт бүс /	165.08	125.1			165.1	125.1	75.8
Дүн	135466.9	154669.1	861.7	1092.3	136328.6	155761.4	114.3

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

2.4 ҮНЭ**3.1.2 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС**

Сэлэнгэ аймгийн хэрэглээний үнийн индекс	<u>2018.VII</u> 2015	<u>2018.VII</u> 2017.VII	<u>2018.VII</u> 2017.XII	<u>2018.VII</u> 2018.VI
АЙМГИЙН ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	113.5	107.1	104.5	100.8
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	112.9	105.0	108.4	101.9
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	114.5	108.9	108.5	100.1
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	112.2	109.7	103.1	100.0
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	119.0	115.0	100.0	100.0
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	115.3	106.1	100.8	100.2
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	122.5	110.6	108.5	100.0
07. ТЭЭВЭР	111.2	104.9	104.1	100.4
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	97.9	99.4	99.4	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.3	109.1	101.2	101.2
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	117.4	100.5	100.3	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	106.8	107.0	100.0	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	121.5	110.2	102.3	100.9

3.2.3 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, 7-р сарын 21-ний байдлаар

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2018 - VI	2018 - VII	<u>2018-VII</u> <u>2018-VI</u>
1.ХҮНСНИЙ БАРАА			
1 Талх, гурил, будаа			
Гурил /савласан, кг/	1100	1100	100.0
Талх /орон нутгийн, ш/	1100	1100	100.0
Нарийн боов /кг/	2500	2500	100.0
Будаа /кг/	2400	2400	100.0
Элсэн чихэр /кг/	2200	2200	100.0
2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
Хонины мах /кг/	6500	6000	92.3
Үхрийн мах /кг/	7500	7000	93.3
Адууны мах /кг/	5800	6000	103.4
Ямааны мах /кг/	5500	5000	90.9
Дотор мах, цувдай /цусгүй/	3500	3500	100.0
Хиам /чанасан, кг/	10000	10000	100.0
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ			
Сүү /задгай, л/	800	800	100.0
Сүү / савласан, л/	2600	2600	100.0
Тараг /задгай, л/	1000	1000	100.0
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	13000	13000	100.0
Айраг /л/	3500	3500	100.0
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	4500	4500	100.0
Өндөг /ш/	350	350	100.0
4 Бүх төрлийн өөх тос			
Ургамлын тос /л/	3800	3800	100.0
Өөхөн тос /кг/	2000	2000	100.0
Шар тос /кг/	13000	13000	100.0
Масло /задгай, кг/	4500	4500	100.0
5 ХҮНСНИЙ НОГОО			
Төмс /кг/	1200	2500	2.0*
Лууван /кг/	1200	3000	2.5*
Манжин /кг/	1500	5000	3.3*
Байцаа /кг/	1500	2000	133.3
Сонгино /кг/	1500	2000	133.3
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	3500	3500	100.0
Алаг салат /шилтэй, Ureanek, 630гр/	2300	2300	100.0
2 ШАТАХУУН			
Бензин А - 80	1645	1645	100.0
Бензин А - 92	1795	1795	100.0
Дизелийн түлш	2105	2105	100.0

3.3.4 МАЛЫН ҮНЭ, мян.төг

ҮҮҮҮЛЭЛТ		Нас, хүйс	Х/н	2017-VII	2018-VII
А.Малын үнэ					
1.Адуу					
нас гүйцсэн	эр	толгой	800.0	850.0	
	эм	толгой	800.0	750.0	
Өсвөр насны	эр	толгой	500.0	550.0	
	эм	толгой	500.0	500.0	
2.Үхэр					
Нас гүйцсэн	эр	толгой	850.0	900.0	
	эм	толгой	800.0	850.0	
Өсвөр насны	эм	толгой	500.0	700.0	
	эр	толгой	500.0	600.0	
3.Хонь					
Нас гүйцсэн	эр	толгой	140.0	130.0	
	эм	толгой	130.0	100.0	
Төлөг	эр	толгой	100.0	100.0	
	эм	толгой	100.0	100.0	
4.Ямаа					
Нас гүйцсэн	эр	толгой	110.0	90.0	
	эм	толгой	85.0	80.0	
Борлог	эр	толгой	65.0	65.0	
	эм	толгой	65.0	65.0	

Ө.Малын гаралтай бүтээгдэхүүний үнэ /төгрөг/

ҮЗҮҮЛЭЛТ		Х/Н	2016-VI	2017-VI
1.Мах				
Тахианы		кг	7000	7500
Гахайны		кг	8500	8000
2.Хөөвөр, хялгас				
Адууны дэл		кг	5000	8000
Адууны сүүл		кг	5000	8000
3.Арьс, шир				
Адууны шир		ш	20000	-
Үхрийн шир				
1.80-2.3 метрийн хэмжээтэй шир		ш	20000	10000
2.3 метрээс дээш хэмжээтэй шир		ш	35000	22000
Ноосгүй нэхий		ш	1000	2500
4.Хөдөө аж ахуйн бусад бүтээгдэхүүн				
Өндөг, дотоодын		ш		300
Зөгийн бал, дотоодын		кг	18000	20000
5.Газар тариалангийн бүтээгдэхүүн (дотоодын)				
5.1.Хүнсний ногоо				
Сонгино		кг	2000	2500
Сармис		кг	10000	
Өргөст хэмх		кг	2000	2000
Улаан лооль		кг	5000	
5.2.Жимс, жимсгэнэ				
Үхрийн нүд		кг	5000	5000

Тайлбар: Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно.

3. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 АЖ ҮЙЛДВЭР

3.1.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, /салбараар, сая.төг/

Салбараар	2015-VII	2016-VII	2017-VII	2018-VII	Нийт дунд эзлэх хувь			2018 2017
					2015-VII	2016-VII	2017-VII	
Бүгд	204363.0	153718.9	172391.7	219535.6	100.0	100.0	100.0	127.3
1. Уул, уурхай	132466.6	86674.7	93336.7	130672.6	64.819	56.385	59.522	1.4*
Үүнээс:								
- Алт	19848.5	5294.5	3119.4	-	55.107	52.941	-	-
- Төмрийн хүдэр	112618.1	81380.2	90217.4	130672.6	55.107	52.941	59.522	1.4*
2. Хүнс	43877.2	41807.3	45389.0	56036.0	21.470	27.197	25.525	123.5
3. Барил. материал	24539.4	21571.5	28514.1	26902.6	12.008	14.033	12.254	94.3
Үүнээс:								
- Цемент, шохой	18000.1	16784.3	28203.1	26343.3	8.808	10.919	12.000	93.4
4. Бусад	3479.8	3665.4	5151.9	5924.3	1.703	2.384	2.699	115.0

3.1.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, /салбараар, сая.төг/

Салбараар	2015-VII	2016-VII	2017-VII	2018-VII	Нийт дунд эзлэх хувь			2018 2017
					2015-VII	2016-VII	2017-VII	
Бүгд	189743.6	165483.0	209243.6	223346.9	100.0	100.0	100.0	106.7
1. Уул, уурхай	135851	102367.1	116610.1	130678.3	71.60	61.86	58.51	112.1
Үүнээс:								
- Алт	25474.1	7851.9	3119.4	0.0	13.43	4.74	-	-
- Нүүрс	1387.2	35.7	686.9	5.6	0.73	0.02	0.00	0.8
- Төмрийн хүдэр	108989.7	94479.5	112803.9	130672.6	57.44	57.09	58.51	115.8
2. Хүнс	24463.9	25020.0	52702	56999.8	12.89	15.12	25.52	108.2
3. Барил. материал	25787.9	34430.3	34379.0	29838.3	13.59	20.81	13.36	86.8
Үүнээс:								
- Цемент, шохой	18000.1	16784.3	34159	29318.5	9.49	10.14	13.13	85.8
4. Бусад	3640.8	3665.6	5552.5	5830.6	1.92	2.22	2.61	105.0

3.1.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Х / н	2016 - VII	2017 - VII	2018 - VII			2018 2017
				Компани	ЖДҮ	Дүн	
Төмрийн хүдэр	мян.тн	1759.6	1912.9	1775.08		1775.08	92.8
Алт	кг	76.0	36.5			-	
Цемент	мян.тн	153.1	203.5	164.9		164.9	81.0
Шохой	тн	17687.0	26611.4	23272.8		23272.8	162.7
Дулаан	мгк	81.8	125.7	99.9		99.9	79.5
Зүсмэл	м3	5110.5	2705.5	5231.0		5231.0	193.3
Архи	мян.л	4006.6	4253.7	4975.8		4975.8	117.0
Спирт	мян.л	1674.4	1317.0	2056.4		2056.4	156.1
Нарийн боов	тн	108.0	106.3		81.6	81.6	76.7
Талх	тн	505.0	166.7		147.7	147.7	88.6
Хэрчсэн гурил	мян.ш	166.9	16.7		9.0	9.0	53.6

3.1.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумдаар, сая.төг

Сум	2014-VII	2015-VII	2016-VII	2017-VII	2018-VII
Дүн	334983.8	204363.0	153718.9	172391.7	219535.6
Алтанбулаг					12.7
Ерөө	204058.5	112968.4	81775.8	90768.4	127445.6
Зүүнбүрэн	30.4	6.5	10.2		3.1
Мандал	31484.1	44334.2	40678.0	44434.9	57195.8
Орхон					0.0
Сант	1.6	2.3	2.5	10.1	34.1
Цагааннуур	61.9	28.8	139.1	138.2	131.9
Баянгол	71572.5	19865.4	5995.9	2882.9	272.4
Сайхан	22553.7	23973.5	21801.9	30548.1	30032.0
Орхонтуул		14.1	22.7	24.2	11.5
Баруунбүрэн	12.4	12.8	11.4		11.8
Шаамар	104.7	165	86.3		69.0
Хүдэр	68.1	95.3	93.7	100.0	272.5
Сүхбаатар	2974.7	2883.2	3087.9	3480.0	3985.2
Жавхлант					0.9
Түшиг	2047.5	7.9	7.9		48.6
Хушаат	13.7	5.6	5.6	4.9	8.4

3.1.5 ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ /сумдаар/

Сумын нэр	Талх		Банш, бууз, хуушуур		Нарийн боов		Зайрмаг	
	Тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг
Дүн	147.7	151,085.2	7.5	30,000.0	81.6	164,155.5	69.5	17,375.0
Мандал	96.6	101,140.4	2.4	9,600.0	59.6	129,199.8		
Сант	11.2	16,800.0						
Цагааннуур								
Сайхан	2.2	1,600.0	5.1	20,400.0				
Орхонтуул	9.7	8,466.0						
Шаамар								
Сүхбаатар	20.5	17,978.8			22.0	34,955.7	69.5	17,375.0
Хушаат	7.5	5,100.0						

3.2.5-ын үргэлжлэл

Хэрчсэн гурил		Бялуу		Бусад	Нийт Үйлдвэрлэлт мян.төг	Нийт Борлуулалт мян.төг
мян.ш	мян.төг	тн	мян.төг	мян.төг		
9.0	13,130.0	5.2	77,240.0	498,532.7	951,518.4	1,033,013.1
0.9	1,200.0			284,011.0	525,151.2	564,534.4
4.2	6,720.0				23,520.0	27,300.0
				14,822.0	14,822.0	17,540.0
2.9	3,500.0	0.40	5,540.0	109,693.2	140,733.2	152,402.1
1.0	1,710.0				10,176.0	11,454.0
				33,360.0	33,360.0	38,800.0
		4.8	71,700.0	48,166.5	190,176.0	206,082.6
					5,100.0	14,900.0

4. БУСАД

а. МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ, ШАЛГАЛТ

Үзүүлэлт	Шалгалт		зөвлөн туслах үйлчилгээ		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шийтгэвэр/ /мянган төгрөг/	
	Шалгалтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Шалгалтанд хамрагдсан иргэн	Хяналтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Хяналтанд хамрагдсан иргэн	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/
Нийт	184	35	151	19	1257	392	216	0	6630,0	6630,0
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	28	19	32	1	98	58			1800,0	1800,0
Мал үржлийн хяналт	7		1		45	27				
Мал эмнэлгийн хяналт	15	3	12		177	190			200	200
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналт	11		5	1	35	7				
Таримал ургамлын үрийн хяналт	19		8	4	114	20				
Байгаль орчны хяналт	4		2		9	2			30,0	30,0
Газар, геодези, зураг зүйн хяналт	7	14	1	14	16	4			3000,0	3000,0
Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт	35	13	61		240	42				
Эм, биобэлдмэлийн хяналт	7		15		135	35			250,0	250,0
Хөдөлмөрийн хяналт	9		7		42		216,0		450,0	450,0
Хөдөлмөрийн эрүүл ахуйн хяналт	2		3		12					
Нийгмийн хамгааллын хяналт	7		2		48					
Барилга техникийн хяналт	15	3	7		81				400,0	400,0
Авто замын хяналт	5		3		24	7				
Эрчим хүчний хяналт	8		6		38					
Тээвэр (авто, усан) -ийн хяналт /Өргөх механизм, Хот байгуулалт/	2		2							
Харилцаа, холбооны хяналт	1		4		21	2				
Хэмжилзүйн хяналт	20		8		96	24	0	0	500,0	500,0
Боловсролын хяналт	10		2		112	28				
Соёлын хяналт			2		12	4				

Эх үүсвэр: Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар

6. ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017 - VII	2018 - VII
Үзлэг шалгалт:			
Объект	тоо	407	629
Айл өрх	тоо	1593	472
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	1358	1619
Арилгуулсан зөрчил	тоо	314	455
Гарсан гал:			
Объектод	тоо	90	68
Ой, хээр	тоо	11	2
Учирсан хохирол	сая.төг	429	331.5
Торгууль	сая.төг		
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	1319.8	1646.5
Барилга, байшин	тоо	27	39
Машин, техник	тоо		
Захиргааны арга хэмжээ			
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	6	2
Албан тушаалтан	тоо		1
Иргэн	тоо		26
Сурталчилгаа			
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	32	104
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	53	167
Усны осол:			
Аварсан хүн	тоо	1	1
Нуранга:			
Аварсан хүн	тоо		
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	200	258
Мэдэгдэл	тоо	269	528
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	71	56
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	59	54
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	37	32
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	11	26
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо	3	
Өөрөө унтраасан	тоо	9	
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	22	3
Мэдээллээр ирсэн	тоо	5	13

Эх үүсвэр: Аймгийн Онцгой байдлын газар

В. ТҮҮВЭР СУДАЛГАА

Үзүүлэлт сар	Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Ажиллах хүчний туршилтын судалгаа		Дүн	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Өрхөд олгосон судалгааны урамшуулал /төг/	Хамрагдсан өрхийн тоо	Өрхөд олгосон судалгааны урамшуулал /төг/	Хамрагдсан өрхийн тоо	Өрхөд олгосон судалгааны урамшуулал /төг/	Хамрагдсан өрхийн тоо	Өрхөд олгосон судалгааны урамшуулал /төг/
Дүн	364	1820000	252	756000	80	240000	696	2816000
1	52	260000	36	108000	-	-	88	368000
2	52	260000	36	108000	-	-	88	368000
3	52	260000	36	108000	-	-	88	368000
4	52	260000	36	108000	10	30000	98	398000
5	52	260000	36	108000	10	30000	98	398000
6	52	260000	36	108000	30	90000	98	398000
7	52	260000	36	108000	30	90000	98	398000